

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

4. Vtrum fides diuina sit discursiu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

nis motiuis multa credunt , vi supernaturali infusa,
nec propter diuinam reuelationem,hinc in constan-
tes & dissentientes.Hinc S.Hilarius lib. 7. de Trinit.
Diffensio hereticorum confirmat Ecclesia veritatem.355.

S NB. Etsi ad supernaturalem Fidei assensum re-
quiratur illustratio Spiritus Sancti , tamen non est
sufficiens argumentum probandæ fidei, vt Caluini-
stæ iactant, nam Angelus Sathanæ sèpè transfigura-
se in Angelum Lucis.

C A P. IV.

Vtrum fides diuina discursiva sit.

I NB. 1. **F**ides diuina non est discursiva circa omnia
2 obiecta sua , quia sic datetur processus in
infinitum Esto enim quod S. Trinitatem esse, discur-
sive credam,quia id diuinitus reuelatum, tum ipsam
reuelationem non possum credere propter aliud, sed
immediatè sine discursu. Nec inde sequitur , quod
per se euidentis & nota sit, sicut principia ex scientiis
demonstratiuis per se nota sunt ex terminis. Verum
in hoc similitudo , sicut principia scientiarum non
probantur à priori sed per se nota acceptantur¹; ita
principia credendorum in fide diuina , quæ sunt re-
uelatio Dei non ostendi debent per aliquod pri-
per se loquendo , sed supponitur alioquin proce-
in infinitum.356.

Per accidentem tamen, seu respectu nostri , reuelatio
per aliquod tanquam medium seu motiuum potest
probari , vt, V.C. Si credas Euangeliū S. Matthæi
esse verbum Dei , quia Ecclesia assentientiam Spiritus
S. habens, id definit,

3 NB. 2. Credibile est , quod omnibus aliis obiec-
tis materialibus humanis intellectus assentiri possit

perfide*m*, sine discursu formali. V. C. quod Deus est,
quod Trinus propter reuelationem.

NB. 3. Probabilissimè dicitur fidem esse posse 4
discursiuam circa pleraq; obiecta materialia media-
ta. Talia sunt obiecta , quod Deus trinus & vnu*s*,
quod filius Dei incarnatus. V. C. Credo verbū Dei in-
carnatū, cur? Resp. afferens rationē à priori, idè credo,
quia à prima veritate reuelatum. Cur credis talē
reuelationē esse factā? non possum tū aliam rationem
afferre: Sed respōdeo. Talia signa extrema mihi pro-
posita esse, vt secundū regulas prudentiæ fidem hanc
libe a voluntate cū Dei auxilio acceptarim : & verō
Spiritus S. illuminati gratia certissimè me credere,
vt pro hac fide paratus sim mortem oppetere.

Corollarium : Si homo fidelis ita ratiocinetur:
Quidquid Deus veracissimus reuelauit , id verū est,
sed Deus veracissimus reuelauit se trinū esse in perso-
nis, vnu*s* in Essentia : Ergo Deus trinus & vnu*s* est. In
hoc discursu , tū maior tū minor propositio, adeo q;
et iā Conclusio fide diuina creditur, quia licet maior
propositio etiā naturali lumine euidenter sit, assensu ta-
mē fidei non nititur ei⁹ veritate, quatenus naturaliter
cognita est, sed quatenus fide reuelatū, Deū veracem
esse in dicendo. Quamobrē cū omnes propositiones
vnico formalī principio , scil. diuina reuelatione ni-
tantur, consequens est à fidei habitu prouenire. 358.

Cæterum si ex una propositione Fidei , & altera
naturaliter tantum euidente conclusio inferatur ; ea
non ad Fidem infusam, sed ad naturalem & acquisi-
tū Theologiæ habitū spectat. V. C. Omnis homo est
risibilis, Christus est homo, E. risibilis. Hæc cōclusio
per se nō est de fide; Ratio, quia nō ex sola fide i pro-
positione, sed altera cuiā naturaliter nota intrinsecè
depen-

dependeat. Secus, si ecclesia definiuit : Tunc enim
esset de fide Conclusio , quatenus per os Ecclesiae
Deo reuelatur.

NB. Actus Fidei omnes sunt eiusdem speciei , &
⁶ diuersitas sola est materialis , proueniens ex diuerso
modo tendendi in obiectum , tamen sub eadem ra-
tione formalis. Quemadmodum enim actus Char-
itatis circa Deum , circa nos & circa proximum eius-
dem speciei sunt , propter unicam formalem dili-
gendi rationem , quae est diuina bonitas , quamvis
modus tendendi in Deum , & alia obiecta diuersos
sit : quia Deum immediatè amamus ex charitate
propter seipsum , nos autem & proximum propter
Deum , sive in ordine ad Deum. Ita etiam dicendum
omnes actus fidei eiusdem esse speciei , propter uni-
cam rationem assentiendi formalem , quae est prima
veritas reuelans ; quamvis modus assentiendi diuer-
sus sit. Nam ipsam veracissimam Dei reuelationem
per se ipsam , aut propter seipsam credimus : remat-
tem reuelatam , puta SS. Trinitatem , Christi incar-
nationem &c. mediate , ac propter diuinam reuel-
ationem credimus. Ex quo etiam appetet crimen , cum
aliquis in naturalibus statuatur habitus principio-
rum : aliis verò habitus scientificus conclusionum
quia sub diuersa ratione formalis , seu motu te-
dunt in obiecta sua : nam principijs naturaliter ex-
istentibus assentitur intellectus propter terminorum
in complexorum perspectam habitudinem ; Con-
clusionibus verò assentitur propter principia seu
propositiones præmissas. At verò in fide diuina ea-
dem est ratio assentiendi obiectis omnibus ,
videlicet diuina reuela-
tio. 360.

CAP.